GEOSITES	**De Waaien van Eemland e.o.** met Maatpolder, Stammeweg en Volkersweg
Hotspots	**Waaien en Maatpolder**
Korte omschijving	Mondingsgebied van de rivier de Eem met jonge zee-afzettingen van de voormalige Zuiderzee. Het ligt in een tongbekken dat is opgevuld door sedimentatie van rivieren, zee, wind en ook door veenvorming. Vele waaien (wielen) in een wijds, niet bebouwd weidelandschap van ecologische waarde.

LANDSCHAPSTYPE	ZAND landschap	VEEN landschap	RIVIER landschap	ZEEKLEI landschap

WAARDEN*:*	
Geo *vormingsperiode*	
geologisch	Het gebied is een opgevuld deel van een groot tongbekken dat is ontstaan in voorlaatste IJstijd (Salien) door invasieve gletsjertongen van het Scandinavisch landijs. Die stuwden aan weerszijden van het bekken de stuwwallen op van Gooi en Veluwe. De opvulling van het tongbekken gebeurde door sedimentatie van rivieren, zee en wind. Tijdens een interglaciale zachte tijd met een hoge zeespiegel (Eemien, 100.000 - 75.000 jaar geleden) zorgde vooral de zee voor veel sediment. In de koude droge periode van de tweede helft van de laatste ijstijd waren de windafzettingen het belangrijkst. Toen ontstonden lokaal dekzandruggetjes. Tijdens het Holoceeen, na de laatste ijstijd, vond op de moerassige valleibodem veenvorming plaats.
geomorfologisch	Maatpolder: mondingsgebied van de Eem met jonge zee-afzettingen van de voormalige Zuiderzee; hier en daar steile klifjes van voormalige zeekust. In het naastliggende veengebied enkele dekzandruggen die door aanzienlijke klink en oxidatie van het veen boven de (veen)bodem uitsteken. Door ijstijdzanden, veen en afzettingen van jonge zeeklei (en zeezand) bestaat er een grote differentiatie van grondsoorten op korte afstanden en diepten. Als gevolg van vele dijkdoorbraken van de zomerdijkjes verspreidde het uitgekolkte zand en klei zich over het veen (overslaggronden), zodat er nog meer geodiversiteit ontstond die geomorfologisch van belang is.
hydrologisch	Voorbeeld van invloed van landijs, rivier- en zeewater in verschillende klimaatperioden.
Cultuur Historisch	
cultuur algemeen (landinrichting e.a.)	Sinds 13^{e} eeuw verkaveling in lange, smalle percelen dwars op de Eem.
archeologisch	
infrastructureel	Waterkeringen van de rivieruiterwaarden met lage zomerkaden die vele malen doorbraken; daardoor ontstonden kolkgaten (waaien of wielen) die nu grotendeels verland zijn en duurzaam beheerd worden. De jaarlijkse overstromingen door de Zuiderzee hielden in 1932 op met de aanleg van de Afsluitdijk. Er zijn 2 gemalen voor waterbeheer.
militair	Langs de Eem ligt het vroegere inundatiegebied van de Grebbelinie.
immaterieel	Volksverhalen op schrift gesteld: sagen, legenden, sprookjes, anekdoten,
Natuur	
landschap	Open, niet bebouwd weidelandschap van kleine rivierdelta.
ecosysteem	Strook langs het Eemmeer is natuurgebied: weidevogellandschap (Ver. Natuurmonumenten). Het aangrenzende Eemmeer is een natuurgebied met veel slik- en moerasvegetatie en riet- en oeverlandjes en ornithologisch van belang voor trekvogels en wintergasten.
Betekenis	
wetenschappelijk	Geomorfologisch en ecologisch van belang.
educatief	Museum Spakenburg. Gebiedsbeschrijvingen, fietsroutes, geowandeling Waaien en excursies met gids.

recreatief / toeristisch	TOP's: Theetuin Eemnes, Museum Spakenburg. Gebied deels opengesteld en toegankelijk.
economisch	
Niveau	
internationaal	Ecologisch: onderzoek trekvogels.
nationaal	Bijzondere combinatie van geowaarden, verkaveling en historisch watermanagement.
regionaal / lokaal	Idem nationaal.
Beheertype	
bescherming	Waaien: Aardkundig Monument; Maatpolder en dekzandruggen: Gebieden Aardkundige Waarden; Eemmeer, Eem, Waaien en Maatpolder: Natuurnetwerk Nederland.
duurzame ontwikkeling	Behoort tot Nationaal Landschap Arkenheem-Eemland dat ligt in de provincies Utrecht, Gelderland en Noord-Holland (klein deel Blaricum).
bedreiging(en)	Dekzandruggen bedreigd door kleinschalig grondverzet (greppels en zandgebruik) en overbeweiding met mogelijkheid van verstuiving.

Achtergrondinformatie o.m.:

- Aardkundige waarden in de provincie Utrecht, Drs. A.A. Bronbacher en Drs. W. Hoogendoorn, 1997;
- Grondboor en Hamer-EP01: Waaien van Eemland, 2006
- The Blake Event recorded near the Eemian type locality - A diachronic onset of the Eemian in Europe. Quaternary Geochronology, Volume 28, June 01, 2015, Pages 12-28; Sier, M.J., Peeters, J., Dekkers, M.J., Parés, J.M., Chang, L., Busschers, F.S., Cohen, K.M., Wallinga, J., Bunnik, F.P.M., Roebroeks, W.
- Provinciale beschrijving Aardkundig monument Waaien van Eemland
- Provinciale beschrijving Aardkundige Waarden Maatpolder, Stammeweg en Volkersweg (dekzandruggen)
- Gebiedsbeschrijving Gooi en Eemland, Telluris, 2018 (geactualiseerd)
- Tastbare Tijd e.a., Drs. R. Blijdenstijn
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
- Landschap Erfgoed Utrecht
- IVN Eemland
- Volksverhalen uit Gooi en *Eemland* en de westelijke Veluwe. Verzameld door E. Heupers. Nederlandse Volksverhalen 1968. Onder redactie van o.a. J.J. Voskuil. Archief Eemland, Amersfoort